

Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja Republike Srbije - [www.mpn.gov.rs](http://www.mpn.gov.rs)

Pokrajinski sekretarijat za obrazovanje, upravu i nacionalne zajednice Autonomne pokrajine Vojvodine - [www.puma.vojvodina.gov.rs](http://www.puma.vojvodina.gov.rs)

Konferencija strukovnih škola u Srbiji - [www.kassss.rs](http://www.kassss.rs)

Pedagoški zavod Vojvodine - [www.pzv.org.rs](http://www.pzv.org.rs)

---

## **Bolonjski proces / Evropski obrazovni prostor**

Današnja organizacija visokoškolskog obrazovanja je rezultat implementacije Bolonjske deklaracije i čitavog Bolonjskog procesa koji je započeo i u Srbiji. Bolonjska deklaracija je dokument potpisan 18. juna 1999. godine od strane dvadeset devet ministara obrazovanja evropskih zemalja, u cilju da se otpočne proces reformi visokoškolskog obrazovanja koji bi trajao do 2010. godine, i koji bi doveo do usklađivanja evropskog sistema visokog obrazovanja uz očuvanje nacionalnih, kulturnih i jezičkih specifičnosti. Bolonjska deklaracija predviđa stvaranje sistema uporedivih akademskih zvanja preko usvajanja dva bazična kruga školovanja (dodiplomski i postdiplomski), uspostavljanja sistema kredita i njegovog prenosa (ECTS) (na srpskom ESPB-evropski sistem prenosa bodova), uspostavljanja

dodatka diplomi

Sve ovo ima krajnji ishod u međuuniverzitetškoj

### **mobilnosti**

studenata, istraživača i nastavnog osoblja, ali i pokretljivosti unutar evropskog tržišta rada.

Srbija je Bolonjsku deklaraciju potpisala 18.septembra 2003. godine, a **Zakon o visokom obrazovanju** u skladu sa njom donesen je 30. avgusta 2005. godine. Međutim sprovođenje Bolonjske deklaracije počelo je tek 2006. godine, dovodeći do problema njene implementacije u srpskom visokoškolskom obrazovnom sistemu, konfuzije nastale ostacima starog načina studiranja i nepotpune primene novog.

### *Jednake diplome ili jednaka prava*

U procesu reformisanja visokog obrazovanja i njegovog usklađivanja sa Bolonjskom deklaracijom, 30. avgusta 2005. godine donet je Zakon o visokom obrazovanju, dok je školske 2006/07 godine počela implementacija deklaracije u srpskom visokoškolskom obrazovanju.

Kada su u pitanju institucije i njihov položaj u okviru višeg i visokog obrazovanja, možemo razlikovati univerzitet koji mora da ostvaruje akademske studijske programe na svim nivoima studija u okviru najmanje tri oblasti. Pored univerziteta samostalne visokoškolske ustanove su i akademije strukovnih studija, visoke škole i visoke škole strukovnih studija.

### *Vrsta i stepen studija*

Ministarstvo prosvete i sporta je (2006), prema Zakonu o visokom obrazovanju definisalo vrste i stepen akademskih i strukovnih studija, kao i na koji način one osposobljavaju studente. *Akademске studije*

bi trebalo da osposobljavaju za razvoj i primenu naučnih, stručnih i umetničkih dostignuća, dok **strukovne studije**

osposobljavaju za primenu znanja i veština potrebnih za uključivanje u radni proces.

Postoje *tri stepena studija*; prvi (osnovne akademske koje traju tri ili četiri godine i osnovne strukovne koje traju tri godine), drugi (diplomske akademske-master, specijalističke strukovne i specijalističke akademske) i treći stepen (doktorske akademske studije).

### *Evropski sistem prenosa bodova*

[ECTS](#) (European Credit Transfer System) ili na srpskom **ESPB** (Evropski sistem prenosa bodova) je sistem vrednovanja stečenog znanja i uloženog rada studenta, koji je uveden primenom Bolonjske deklaracije. U toku jedne akademske godine student može da skupi 60 bodova (30 po semestru), a svaki ispit, u zavisnosti od studijskog programa, može nositi različiti broj bodova. Ukupan broj bodova koji student može da stekne u toku studiranja zavisi od stepena studija. Osnovnim akademskim studijama stiže se od 180 do 240 ESPB bodova, osnovnim strukovnim studijama 180 ESPB bodova, a specijalističkim strukovnim studijama najmanje 60 ESPB bodova.

Između različitih studijskih programa može se vršiti prenošenje ESPB bodova, a kriterijumi i uslovi prenošenja ESPB bodova propisuju se opštim aktom samostalne visokoškolske ustanove, odnosno sporazumom visokoškolskih ustanova. Mogućnost prenosa bodova i između različitih visokoškolskih ustanova unutar evropskog prostora visokog obrazovanja, omogućava mobilnost studenata i lakše priznavanje diploma među evropskim zemljama.

